

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

УДК 336.714

ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ

Поліщук О.А. – к.е.н., доцент.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Виникнення венчурного бізнесу було спричинене тим, що з середини ХХ століття інновації та науково-технічний прогрес стають фактором економічного зростання нарівні з працею та капіталом. Тому набуває поширення інноваційне підприємництво, що ґрунтується на новаторському ризикованому підході і за рахунок високої віддачі інвестицій в інноваційній сфері ставиться мета максимізації прибутку за короткий період часу, тобто формується сфера венчурного інвестування.

На початку ХХІ століття процес створення та нагромадження нових знань привів до переходу до якісно нового стану: інновації стали самостійною продуктивною силою. Основними ознаками інноваційного розвитку стали перевага науки та освіти у пріоритетах державної підтримки; переважання інтелектуальної праці над індустріальною; інтегровані технології; висока вартість робочої сили та державна

політика стимулювання інноваційних процесів [1, с.240].

Вивчення досвіду розвинутих країн свідчить про те, що інноваційний розвиток передбачає існування принаймні двох умов: технологічного та інтелектуального потенціалу, достатнього для здійснення інноваційних проектів, які є запорукою існування венчурного інвестування, а тому потребують державної підтримки. Так, наприклад, в Німеччині стимулювання винахідницької діяльності відбувається шляхом надання значної державної винагороди (премії) особам, що винайшли суспільно корисні, конкурентоспроможні технології, товари, послуги, що істотно поліпшили структуру та якість виробництва або соціальної сфери [2, с.132].

Отже, формування і розвиток сфери венчурного інвестування забезпечується різними передумовами. Основні з них наведені на рис 1.



Рис. 1. Передумови формування венчурного інвестування

Отже, основними передумовами, що сприяють розвитку венчурної індустрії, є наявність науково-освітньої бази як основної рушійної сили для забезпечення успішного інноваційного продукту;

наявність вільного капіталу; наявність розвинутого фондового ринку; політична і макроекономічна стабільність; а також попит з боку держави та приватного секторів на наукові дослідження й розробки [3, с.266].

Варто окремо виділити передумову, яка стосується фондового ринку, оскільки практика США вказує на тісний зв'язок між індустрією венчурного капіталу та фондовим ринком, яка проявляється в швидкому зростанні активності венчурного капіталу, що відбувається на ринках з швидким зростанням курсів акцій [4, с.10].

На подальший розвиток венчурного інвестування впливають більш конкретні фактори. Основні з них наведені на рис. 2. Так, суспільна потреба в інноваційному продукті є основою успіху проекту. Ризиковий капітал при цьому дозволяє

здійснити саме інвестування. Але навіть за присутності цих двох компонентів без наявності ринків і галузей, що швидко розвиваються, досягнення успіху підкріплюється новими ризиками. І на рівні проекту рушійним фактором є наявність кваліфікованого менеджменту компанії, який зможе ефективно використовувати інвестиції і підвищити вартість компанії та достатній рівень розвитку фондового ринку, який дозволить об'єктивно оцінити поточну вартість компанії, тобто створить сприятливі умови для зручного продажу венчурним інвесторам пакету акцій компанії, яка стала об'єктом інвестування [5, с.120].

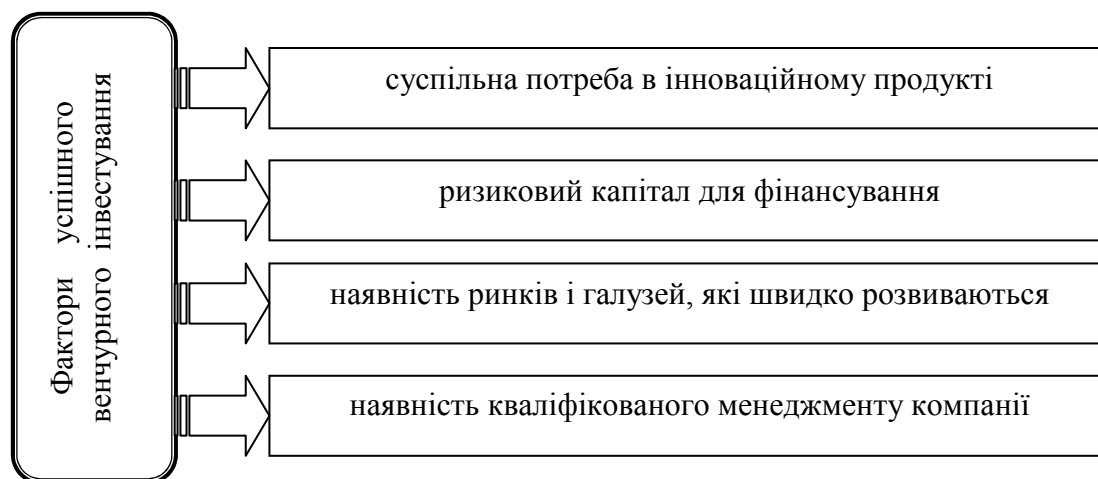


Рис. 2. Фактори успішного венчурного інвестування

Одним із основних економічних інструментів, який має змогу забезпечити інноваційний розвиток провідних індустріальних країн заходу, протягом останніх десятиліть - є венчурне інвестування.

По-суті венчурне інвестування є особливою формою інвестування в інноваційні розробки, яка утворюється на основі синтезу фінансових, інтелектуальних та людських капіталів і має високорозвинений характер.

Література

1. Станіславик О.В. Місце і роль венчурного капіталу в інноваційному процесі / О.В.Станіславик, В.Ю.Філіпов // Праці Одеського політехнічного університету. – 2009. - №33. – С.236-242.
2. Назаренко К.В. Світовий досвід венчурної діяльності та проблеми венчурного фінансування в Україні / К.В.Назаренко // Академічний огляд. – 2011. - №1 (34). – С. 130-137.
3. Шевченко О.М. Виникнення та еволюція венчурного капіталу / О.М.Шевченко // Інноваційна економіка. – 2013. – №2. – 265-268.
4. Кочур Ю. Г. Зарубежний опыт функционирования венчурных фондов / Ю. Г. Кочур // Актуальні проблеми економіки. - 2012. - № 10. - С. 9-14.
5. Ігнатенко Р.А. Венчурне інвестування в національній економіці: світові тенденції та українські перспективи / Р.А. Ігнатенко, В.Г. Кабанов, Д.О. Короткова, О.І. Харченко // Зовнішня торгівля: право та економіка. - 2008. - № 3. - С. 119-130.